

Bästa förälder eller vårdnadshavare!

Vi har sammanställt information om den finländska småbarnspedagogiken för dig. Mer information om småbarnspedagogiken får du från din hemkommun.

Barn har rätt att delta i småbarnspedagogik

Småbarnspedagogik är systematisk och målinriktad verksamhet som erbjuds barn i åldern 0–6 år. Småbarnspedagogiken är en del av det finländska utbildningssystemet och styrs av lagen om småbarnspedagogik och grunderna för planen för småbarnspedagogik. Småbarnspedagogik ordnas på finska, svenska och samiska.

Barnet har rätt att delta i småbarnspedagogiken före skolåldern. En viktig uppgift inom småbarnspedagogiken är att stödja barnets utveckling, lärande och välbefinnande i samarbete med föräldrarna. Föräldrarna ansvarar i första hand för barnens fostran, och småbarnspedagogiken stöder detta fostringsarbete. Inom den finländska småbarnspedagogiken får barnet undervisning av utbildad personal som sker då barnet leker, rör på sig, undersöker saker och uttrycker sig. Barnet har rätt att få det stöd det behöver för sitt lärande och sin utveckling.

Betydelsen av småbarnspedagogik

Forskning visar att högklassig småbarnspedagogik har många positiva effekter för barnet. Småbarnsåldern är en intensiv period av utveckling och lärande. Det som händer i barnets liv under denna tid har stor betydelse med tanke på deras liv både för stunden och i framtiden. Regelbundet deltagande i småbarnspedagogiken ger barnet möjligheten att lära sig svenska eller finska samt få nya vänner. Under dagen får barnet dessutom måltider, vila och vara utomhus.

Barnet har rätt till lek, lärande, delaktighet och stöd

Pedagogiken i den småbarnspedagogiska verksamheten i Finland grundar sig starkt på lek och barnets delaktighet. Leken är viktig för barnets lärande, välbefinnande och sociala utveckling. Med tanke på barnets lärande och delaktighet är det viktigt att barnet upplever att det är en del av barngruppen och gemenskapen inom småbarnspedagogiken. I grupp övar barnen sociala färdigheter genom lek, skapar vänskapsrelationer och lär sig diskutera och förhandla om gemensamma saker. Barnets tidigare erfarenheter, intressen och kompetens är utgångspunkten för lärandet inom småbarnspedagogiken. Barnen tas med i planeringen, genomförandet och utvärderingen av verksamheten enligt sina egna färdigheter.

Åskådningsfostran

Syftet med åskådningsfostran är att främja ömsesidig respekt och förståelse för olika åskådningar samt att stödja utvecklingen av en kulturell och åskådningsmässig identitet hos barnen. Småbarnspedagogiken är religiöst, åskådningsmässigt och partipolitiskt obunden verksamhet. Obundenhet innebär att åskådningar betraktas som jämlika utan att de värderas. I barngruppen bekantar man sig tillsammans med religioner och andra åskådningar som finns representerade i

barngruppen till exempel via familjernas högtider, seder och traditionella lekar. Religionslöshet behandlas vid sidan av andra åskådningar.

Barnet har rätt till integritet

I Finland förbjuder lagen fysisk bestraffning av barn. I Finland är omskärelse eller könsstympning av flickor och kvinnor straffbart med stöd av strafflagens bestämmelser om misshandel. När det gäller pojkar är omskärelse noggrant reglerad. Om det till exempel förekommer hedersrelaterat våld är personalen skyldig att ingripa och diskutera ärendet med föräldern eller vid behov med myndigheterna.

Man kan delta i småbarnspedagogik på olika sätt

Barnets förälder kan söka en plats för sitt barn i den verksamhetsform de önskar: daghem, familjedagvård eller öppen småbarnspedagogik. Förskoleundervisning ordnas för alla 6-åringar.

På daghem sker småbarnspedagogiken i grupp. Läraren inom småbarnspedagogiken ansvarar för daghemsgruppens verksamhet. På daghem arbetar dessutom socionomer inom småbarnspedagogik och barnskötare inom småbarnspedagogik. Beroende på barnens ålder kan det finnas mellan 8 och 21 barn i barngruppen. I barngruppen arbetar i allmänhet tre anställda.

Familjedagvård ordnas till exempel hemma hos familjedagvårdaren eller som gruppfamiljedagvård i samarbete mellan två eller tre vårdare. En familjedagvårdare har i allmänhet fyra barn i vård.

Öppen småbarnspedagogik är ledd och målinriktad pedagogisk verksamhet som kan ordnas till exempel som lekarks- eller klubbverksamhet några timmar åt gången. Föräldrarna kan delta i verksamheten.

Förskoleundervisningen är en del av småbarnspedagogiken och ett viktigt skede i barnets liv. Förskoleundervisningen är obligatorisk och avgiftsfri undervisning som barnet deltar i året innan skolan börjar. Kommunerna ordnar förskoleundervisning för barn som bor i området. Kommunen kan också ordna undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen, om barnets språkkunskaper kräver det.

Daghemmen är i allmänhet öppna vardagar mellan 6 och 18. Vissa daghem eller familjedagvårdare erbjuder småbarnspedagogik även på kvällar, nätter eller veckoslut till exempel på grund av föräldrarnas skiftarbete. Under skolloven kan det förekomma avvikelser i småbarnspedagogikens verksamhetstider.

Ansökan om plats inom småbarnspedagogiken och avgifter

Småbarnspedagogik erbjuds som kommunal eller privat verksamhet. Man ansöker om en plats inom småbarnspedagogiken fyra månader innan platsen behövs. Om föräldern plötsligt får ett jobb eller en studieplats ska man ansöka om en plats inom småbarnspedagogiken senast två veckor innan barnet behöver platsen.

Avgifterna för småbarnspedagogik bestäms enligt familjens storlek och inkomster. Mer information om verksamhetsformer inom småbarnspedagogiken, ansökan om plats inom

småbarnspedagogiken och avgifterna fås från den egna hemkommunen, till exempel på deras webbplats. Vanligtvis inleds småbarnspedagogiken med en period på en eller två veckor där barnet bekantar sig med småbarnspedagogiken tillsammans med föräldern. Detta ökar barnets trygghetskänsla.

Samarbete med föräldrarna

Ett gott samarbete mellan föräldrarna och personalen är viktigt för barnets bästa. Det inledande samtalet, att bekanta sig med småbarnspedagogiken samt att diskutera hur dagen gått och föra regelbundna samtal om barnets plan för småbarnspedagogik skapar en grund för förtroendefullt samarbete. Föräldrarna kan påverka och delta i barnets småbarnspedagogik till exempel genom att delta i föräldrakvällar eller barngruppens verksamhet. Föräldrarna kan också alltid ge respons och önskemål till personalen om de så önskar.

Att använda tolk under samtalen

Vid behov beställer man en tolk för samtalen mellan föräldern och personalen så att alla parter förstår varandra och kan delta jämlikt i diskussionen. Tolken tolkar allt som personalen och föräldern diskuterar. Tolken har tystnadsplikt och är opartisk. Personalen inom småbarnspedagogiken beställer en tolk efter att först ha tagit reda på föräldrarnas modersmål och dialekt. Tolkningstjänsten är avgiftsfri för föräldern.

Stöd för barnet

Inom småbarnspedagogiken har varje barn rätt till stöd för sitt lärande, sin utveckling och sitt välbefinnande. Barnet får stöd enligt sina individuella behov som en del av gruppens verksamhet. Stödet kan vara till exempel smågruppsverksamhet, användning av bilder eller hjälpmedel eller tilläggshandledning i olika situationer i vardagen. Vid behov kan stödet också genomföras i mindre grupper eller specialgrupper. På daghemmet kan det också finnas en speciallärare inom småbarnspedagogik. Stödet diskuteras alltid med föräldern och vid behov fattas beslut om det.

Barnets plan för småbarnspedagogik

För varje barn som deltar i familjedagvård eller går på daghem utarbetas en egen plan för småbarnspedagogik. Planen utarbetas utifrån en gemensam diskussion och beskriver hur barnets individuella utveckling, lärande och välbefinnande ska främjas inom barngruppen. Personalen, föräldern och barnet utarbetar planen tillsammans. Barnets plan för småbarnspedagogik utvärderas regelbundet med föräldern minst en gång per år.

Övriga samarbetsparter

Småbarnspedagogiken samarbetar med rådgivningen och andra nödvändiga aktörer som ordnar hälsovård och socialservice. Samarbetet stöder barnets välbefinnande och därigenom också familjens välbefinnande.

Överföring av uppgifter om barnet

Uppgifter som kan användas för att identifiera barnet eller som behandlar till exempel barnets hälsa eller beteende är personuppgifter. Barnets personuppgifter är sekretessbelagda.

Överföringen av uppgifter om barnet mellan rådgivningen och småbarnspedagogiken sker i första

hand med föräldrarnas skriftliga samtycke, men vid behov kan uppgifterna även överföras utan föräldrarnas samtycke. Samarbete och överföring av uppgifter görs också när barnet övergår från småbarnspedagogiken till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen till skolan.

Barnets modersmål eller något annat språk som talas hemma

Kunskaper i modersmålet skapar en grund för att lära sig andra språk. Inom småbarnspedagogiken kan barnet tala och använda sitt eget modersmål samtidigt som det lär sig svenska eller finska. Barn kan lära sig flera språk parallellt. När barnet börjar använda mer svenska eller finska under dagen och dessa språk blir allt mer centrala, är det viktigt att föräldrarna medvetet stärka barnets modersmål. Föräldern tar hemma hand om att upprätthålla barnets modersmål, som kan vara ett eller flera. Bra metoder för att upprätthålla språket är till exempel att namnge saker, sjunga, berätta historier, besöka biblioteket, läsa och diskutera vad som hänt under dagen.

Undervisning i svenska eller finska som andraspråk

Inom småbarnspedagogiken stöder man på ett mångsidigt sätt barnets språkutveckling och inläringen av småbarnspedagogikens undervisningsspråk, dvs. svenska eller finska. Språkinläringen sker lekfullt under dagen i olika kommunikationssituationer och i olika lärmiljöer. Man följer regelbundet upp barnets inläring av andraspråket.

Undervisning som förbereder för grundläggande utbildning

En del kommuner erbjuder i samband med förskolan undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen, där barnet får mer tid och undervisning för att lära sig svenska eller finska. Undervisningen i svenska eller finska sker lekfullt med småbarnspedagogikens metoder.